

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felolvas szerkesztő:
GÁL ISTVÁN.
Kiadó lapfőigazgató:
RÁBELY KÁROLY.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona.
Egyes szám ára: 24 fillér.
A hirdetés díja:
Bármiféle adományok nyugtázása soronként . . . 30 fillér.
Hivatalos hirdetések soronként . . . 50 fillér.
Nyilttér sora . . . 80 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Páholyban.

Idestova megcsendül már a kasza, suhog a sarló, az áldott magyar termőföldeken. Addig is van már friss zöldségünk, burgonyánk gyümölcsünk meg lehetőségek: a közlelmezési viszonyok gondjainak túl vagyunk már a nehezén.

A harcstereken pedig, messze túlhatárainkon folyik a legóriásibb mérkőzés. Mi, Magyarország itthon maradt lakossága, páholyból nézzük e világrázó küzdelmet, még pedig minden különös szorongás nélkül, olyannyira kedvező a katonai helyzet, hogy kevésbé fenyegeti most hazánk területét ellenség.

Ha csak pusztá látványosság volna is reánk nézve ilyen jó helyzetünkben a világháború s annak soha nem is képzelte hatalmas méreteiben kibontakozó befejezése, akkor is megérdemelné azt a pénzbeli áldozatot, amit a pár nap múlva kibocsátandó nyolczadik magyar hadikölcsön támogatása címén kér fölöslegeinkből a haza. Csakhogy egyfelől ez nem is áldozat, hanem az adott körülmények közt a lehető legjobb tökébe fektetés, mely illetékes pénzügyi tekintélyek nyilatkozata szerint az általános vagyongadó kivételével alkalmával is a legnagyobb kiméletben fog részestülni, másfelől pedig . . .

nos, másfelől nem holmi szenzációs és csak szórakoztatásra szánt előadás folyik most nyugaton s délnyugaton, kíváncsiságunkat izgatni, elménket elkápráztatni, hanem folyik a világtörténelem legnagyobb erőpróbája, amelyben mi, a páholyban ülők is részt veszünk egész lelkiünkkel, mert hiszen ami drága fiaink is a roppant szinpadon működnek, vérüket ontva értünk; részt veszünk tehát égő rokonérzéssel, a nemzeti becsület, nemzeti életérdek, nemzeti jövő minden áhitatával.

Ilyen érzelmekkel fogadjuk a nyolczadik magyar hadikölcsönt, melynek előhangjai már közelednek Gömör felé s amely végeredményében kell hogy épen oly sikeres legyen, mint amilyen az eddigi hét volt. A nyolczadik hadikölcsön fogja Gömör kötelelességteljesítését megglóriázni!

Hírek a gömöri közlelmezés és közellátás világából.

Befőzési cukor kiutalása.

Egy várva-várt körrendelet jelent meg a napokban a befőzési cukor kiutalásáról, melyet az alispán a következő módozatok mellett oszt szét:

„A bekövetkezett nyári befőzési idényben a befőzéshez feltétlenül szükséges cukormennyiséggel el kívánom látni mindazon háztartásokat, amelyeknél a befőzött gyümölcs élvezetét, a gyümölcs termelése, beszerezhetése és a társadalmi és egészségi körülmények indokolják. A Cukorközpont által e célból rendelkezésemre bocsátott 350 mm. cukormennyiség távolról sem lévén elegendő ezen igények legredukáltabb kielégítésére, a törvényhatóság közönségének érdekében szükséges a közlelmezés egyik fontos szurrogatuma: a konzervált gyümölcsnek kellő mennyiségben való elkészítését biztosítani, a téli hónapok alatt e célra megtakarított cukorkészleteket is fel fogom használni. Mégsem leszek azonban abban a helyzetben, hogy a jelentkező igényeket teljes egészükben kielégíthessem, mert számolnom kell azzal is, hogy az új üzemév kezdetéig még tekintélyes idő áll előttem s hogy a Cukorközponttól vett értesítem szerint a finomító gyárak aránylag kevés finomított cukorral rendelkeznek s így figyelemmel és gondoskodással kell lennem arra nézve is, hogy a reánk következő hónapoknak rendszeres cukorellátását biztosíthassam.

Már itt kívánom hangsúlyozni azt, hogy bár a befőzési cukor a törvényhatóság területén érvényben lévő egyéges cukorjegy felhasználásával lesz kiosztandó, mégsem lehet minden cukorjegy tulajdonosnak igénye ahhoz, hogy befőzési cukorban részesíthessék.

A közeli napokban külön kiadandó rendelkezésemmel minden r. t. városi polgármester és községi és körjegyző címére befőzési cukorkiutalást fogok eszközölni, a Gömörm. Áruforg. Részvénnytársaságtól és ezen kiutalások azonnali leszállítása tekintetében intézkedni fogok. Az így kiutalt cukormennyiségből a megnevezett hatóságok kötelesek a hatósági területükön lévő közönség befőzési cukorigényét kielégíteni, gondosan és lelkiismeretesen elbírálv a jelentkező igények jogosultságát. A cukor a kiadott cukorjegyek második pótszelvénye ellenében szolgáltatandó ki s a megállapított igény a jelzett pótszelvény üresen hagyott részén minden esetben feltüntetendő. A cukorkiutalásnak feltétlenül június hóban kell megtörténnie, s a bevont pótszelvények a rendes cukor elszámolástól elkülönítve, „befőzési cukor elszámolás” jelzéssel küldendők be legkésőbb július 15-ig hivatalom közlelmezési ügyosztályának nyiltvántartási alosztályához. A cukorigények elbírálása tekintetében a jelzett hatóságoknak különleges direktóriákat nem kívánok adni, de alapfeltételül kikötöm, hogy egy háztartás részére legfeljebb 4 kg. cukor adható ki.

Azon esetben, ha valamely háztartásban ennél nagyobb befőzési cukorigény állapítható

meg, a vonatkozó és hatóságilag igazolt igény közvetlenül közlelmezési ügyosztályomhoz jelentendő be s a hatósági igazolásban előterjesztés teendő a kiutalás mennyiségére nézve is.

Ezen kérvények közlelmezési ügyosztályomnál soron kívüli elintézésben fognak részestülni, s közvetlenül a kérelmezők kapnak értesítést a kiutalásról. A kérvények beadási határideje július 1. Azontul beadott kérelmek tárgyalás nélkül visszaküldetnek.

Az így kiutalendő mennyiség szétosztását a törvényhatóság területén levő s általam ki választott kereskedők fogják eszközölni.

A közvetlen ellátásban levő vállalatok alkalmazottjait a Máv. jóléti bizottságának és a közalkalmazottak beszerzési csoportjainak tagjait hajlandó vagyok közvetlen ellátásban részesíteni s így ezek a r. t. városi polgármesterek és a községi és körjegyzők által befőzési cukorral nem látandók el. Az egyes vállalatok és csoportok ezirányú igénye június hó 15-ig jelentendő be hozzám kimutatás kíséretében, mely a név és állás megjelölése mellett az igényelt mennyiséget is feltünteti.

Nyomatékosan figyelmeztetendő a közönség, hogy a befőzési cukorként kiszolgáltattott mennyiséget kizárólag befőzés céljaira szabad felhasználni s hogy minden visszaélés szigorú megtorlást von maga után.

Letörlik a cipészszuszorát. Szerényi
József kereskedelmi miniszter erőteljesen folytatja a cipészszusora letörését és mindenképpen érvényt akar szerezni ebbeli rendeletének. Erre vonatkozó intézkedéseikhez tartozik az alábbi rendelet is, melyet az alispánhoz intézett:

„A cipőkészítő és cipőjavító munkák folytonosságának biztosítását célzó hatósági intézkedésekről szóló 2133—1918. M. E. számú rendeletet azzal küldöm meg t. Czimnek, hogy kísérelje figyelemmel az iparosok és kereskedők körében a rendelet ellen esetleg nyilvánuló mozgalmakat és amennyiben akár egyesek részéről, akár általánosságban oly jelenségeket észlelne, melyek a rendeletben nyert felhatalmazással való élelét megokolják: tegyen nekem azonnal jelentést, hogy megfelelően intézkedhessem, illetve a t. Czimnek a felhatalmazást megadhassam.

El vagyok ugyanis tőkélve, hogy a polgári lakosság lábellen-szükségletének fedezéséről kiadott rendeletnek minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel érvényt fogok szerezni és a rendelet ellen való akár nyilt, akár burkolt ellenszegüléseket meg fogom torolni.

A polgári közönség lábellen-szükségletének biztosítása a rendelkezésre álló, szerfelett csekély készletekre való tekintettel, csakis abban az esetben biztosítható, hogy ha a vonatkozó rendeleteket és pedig elsősorban a 31.863—1918. számú rendeletet az arra hivatott hatóságok legszigorubban végrehajtják és mindazok ellen, akik a rendelet végrehajtását meggátolják, vagy akadályozzák, vagy megakadályozni igyekeznek, teljes szigorral eljárjak.”

A rimaszombati tisztviselők cipőjavító műhelye. E hó 4-én d. u. *Madarász Pál* pénzügyi tanácsos elnöke alatt ülést tartott a Rimaszombati Köztisztviselők Beszerzési Csoportja igazgatósága s elhatározta, hogy a tisztviselők cipőellátásának biztosítása végett cipőjavító és készítő műhelyt rendez be.

Lesz margarin. A közlelmzési miniszter 2000 kg. étmargarint utalt ki az alispán rendelkezésére.

A nyári petróleum hiatalása vármegyénkben megkezdődött s a szolgabírói és polgármesteri előterjesztések alapján végzi ezt az alispáni hivatal közlelmzési ügyosztálya. Figyelmeztetjük az igényelőkön, hogy a kérvényeket ne küldjék az alispáni hivatalhoz, de az igények bejelentése az elsőfokú hatóságoknál történjék meg.

Zsir és szalonna önkéntes felajánlása. A napokban kapják meg a hatóságok az alispán legújabb rendeletét, mely a zsír és szalonna önkéntes felajánlásáról szól. A közlelmzési miniszter 1300 mm. zsír, illetve szalonna beszolgáltatását rendelte el a vármegyére nézve s mielőtt az alispán a rekvirálás szigorúbb eszközeit venné igénybe, bizva a vármegye közönségének áldozatkészségében, első sorban az önkéntes felajánlás érdekében tesz intézkedést hangsúlyozva, hogy ezen készletre a hadseregnek feltétlenül szüksége van. A készletek átvételét a Sertésforgalmi iroda kirendeltségi megbízottja: *Tarján Arthur* László fogja eszközölni, akinek székhelye Rimaszombatban van. A felajánlott zsírt kg. onként 12 kor. 40 fillér, szalonnát 12 kor. fog fizettetni. A felajánlott mennyiség összegyűjtését a körjegyzők eszközlik. Kijelenti rendeletében az alispán, hogy ha az önkéntes felajánlásnak számottevő és az annak idejekorán kimutatott bizalmi sertések és libák számával arányban nem álló eredménye nem lesz, a rekvirálást elfogja rendelni.

Mosópor legmagasabb árának megállapítása. Az alispán rendelete szerint a forgalomba kerülő mosóporért (szappanporért) követelhető legmagasabb árak kilogrammonként, az előállító vállalat eredeti doboz, vagy papírsomagolásban a következők: a) nagykereskedő részéről történő eladásnál 1 kor. 70 fillér, b) részleteladásnál (a fogyasztóval való forgalomban) 2 kor. 4 fillér.

Dohányt kapnak a mezőgazdasági munkások. A „Gömöri Gazda” írja, hogy a küszöbön álló aratási és egyéb fontos gazdasági munkák elvégeztetése szempontjából üdvös intézkedést tett a pénzügyminiszter, mikor a magyarországi mezőgazdasági munkások részére 13 800 000 darab 25 gr. os csomagocskát magyar és kapadohányt bocsátott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendelkezésére. Ez a mennyiség június 15-ig van hivatva fedezni a szükségletet, s amennyiben a szétosztás sikeres lesz, a miniszter augusztus haváig további 13 800 000 darab csomagocskát hasonló dohányt fog kiutalni. A dohány szétosztása a vármegyei gazdasági egyesületek útján fog történni és egyesületünk már megkapta az erre vonatkozó felhívást és intézkedett, hogy a vármegyének kiutalt 100 000 csomagocskát dohány mellett a gazdasági munkásokhoz jusson.

Lesz keményítő. Nemrégben írtunk arról, hogy a keményítő hiány és uzsora miatt a fehérnemű tisztító vállalatok mily horribilis árakat követelnek a mosásért és tisztításért. Most arról kapunk hírt, hogy az alispánnak sikerült mérsékelt keményítő mennyiséget a vármegye részére biztosítani s az alispán ebből első sorban a tisztítótisztító vállalatok szükségletét fogja kielégíteni.

Jön a nyerscukor. A Czukorközpont arról értesítette az alispánt, hogy az 1917—18. czukorgyári üzemén folyamán felmerült szénzállítási zavarok és szénhiány következtében a czukorgyárak legnagyobb része a beszállított repamennyiségek tekintélyes részét nem volt képes finomítani, vagy kristálycukorra feldolgozni, hanem jelentékeny mértékben csak nyerscukrot állíthattak elő. Miután a kristálycukor készletek már majdnem teljesen kimerültek, dacára a múlt év végén foganatosított kontingens szállításhoz, ez évben is kénytelen lesz nyerscukrot fogyasztási célokra kiutalni.

Ásványolajtermékek legmagasabb ára. A kormány az egyes ásványolajtermékek legmagasabb árának megállapítása tárgyában a múlt évben árpótléktáblázatot adott ki. Ezt az árpótlék táblázatot most hatályon kívül helyezte és a mai naptól kezdődő érvénnyel egy új árpótlék táblázatot adott ki, amely a Hivatalos Lap szerdai számában jelent meg.

A fenyőcsertermelés fokozása. Tekintettel a fokozott cserzőanyagszükségletre, a Bőripari Központ körlevélben értesítette az érdekelteket, hogy a rendelet értelmében a központnak felajánlandó összes fenyőcserkészleteket az ideiglenes megállapított maximális árak alapján (csüves fenyőcser 31 K, zuzott fenyőcser 38 K és örölt fenyőcser 40 K 100 kg-ként) átveszi. Az árak a tavalyi áraknál jóval magasabbak.

Gazdasági szesz szétosztása. Megírtuk, hogy a földművelésügyi miniszter kiesz közzölte a pénzügyminiszternél, hogy a zár alá vett szesz készletekből 55 000 hl. szesz bocsátassék a gazdaközönség rendelkezésére. A szesznek szétosztására vármegyénként egy külön bizottság alakították, melynek elnöke az alispán s amelynek vármegyénkben tagjai: *Bartha István* gazd. főfelügyelő, *Pöschl Ferenc* kir. erdőtanácsos, *Fekete Pál* igazgató, *Fodor Jenő* gazd. egyll. igazgató, *Hercz Alajos*, *Hisnyai-Heinzelmann Alfréd*, *Mihalik Pál*, *Díószeghy Dezső*, *Okolicsányi Lajos*, *Okolicsányi Ágoston*, *Szabó László*, *Szent-Ivány József*, *Szent-Iványi Árpád*, *dr. Söldös Béla*, *Rákossy Lajos*. A bizottság június hó 10-én délelőtt fél 12 órakor tartja első ülését.

Gondoskodjunk lombtakarmányról. A hosszú szárazság következtében a szűk takarmánynevelésben nagy hiány fog mutatkozni, melynek leküzdése érdekében ajánlatos, ha gazdáink már most gondoskodást tesznek. Legalkalmasabb erre a célra a lombtakarmány gyűjtése és értesülésünk szerint a vármegyei takarmányintéző bizottság e hó 8-án d. u. tartott ülésében tárgyalta meg a lombtakarmány gyűjtési mozgalmának módjait.

Világháború.

A nyugati német offenzíva harmadik felvonása még mindig nem fejeződött be. A németek Soisson elfoglalása után igen jelentékeny előhalsdást tettek. Az Oise csatorna mentén Noyon déli oldaláig kibővítették az elfoglalt területet, úgy hogy az most Noyontól három kiöblösödő görbületben halad dél felé a Marne folyóig, amelyet Chateau Thierry mellett ér el. Innen keletre egészen Dormansig a Marne mentén halad a német front, mégpedig úgy, hogy több helyen át is jutottak a Marne déli partjára és ott hídfőállásokat építettek ki. Dormans-tól északra halad az új front, mégpedig úgy, hogy Rheims közvetlen közelben mellőzve, éri el a régi front vonalát.

Rheims elfoglalása nem sürgős a németeknek az mint érett gyümölcs, magától le fog hullani s a francziák beszélnek is Rheims földadásáról.

Az új front szakaszán most már elcsendesednek a harcok, legutóbb az Oureg folyó mellett küzdöttek még, egyébként, szünet kezd beállni. Hogy meddig tart ez a szünet és mi lesz azután? azt a titok homálya fedi. De az a körülmény, hogy a Marne folyón áttörve, megvetették lábukat, további harcokat sejtet még ott. A francziák tartalékait fölhasználták már itt, sőt a front más részéről is vittek csapatokat Páris védelmére, mert itt most már arról lesz szó.

Az északibb vidékeken is voltak harcok. Így az Aisne folyó déli partján is visszaszorították a németek az ellenséget. Azonkívül Flandriában is folytak földérintő előretörések és tüzharcok.

Az olaszok a Tonale szorosnál történt előretörés után a Piave torkolatán is át akartak törni, de sikertelenül. Most pedig általánosává vált az olasz fronton a tüzéségi tevékenység.

A többi frontokról ritkán jön valami hír kisebb harcokról.

Nyugaton közelednek a harcok a döntés felé, a miben jól segítségükre vannak a tenger-alattjárók pusztításai is.

Ösztöndíjak hadiárvák és hadirokkantak gyermekei részére.

Az Országos Hadigondozó Hivatal az 1918—19. tanévre pályázatot hirdet a hadiárvák és hadirokkantak gyermekeinek adandó ösztöndíjakra. Pályázhatnak a hadiárvák és hadirokkantak gyermekei közül azok, akik középfokú és felsőbb iskolába járnak, magyar állampolgárok, 24 évesnél fiatalabbak az iskolában megfelelő magaviseletet tanúsítottak és megfelelő tanulmányi eredményt értek el.

Az ösztöndíj mértéke évi 400—800 K között váltakozik, a szerint, hogy a növendék a középfokú iskola négy alsó vagy négy felső osztályába avagy felsőbb iskolába jár-e és hogy az iskola a növendék lakóhelyén van-e, vagy más városban. Ezekből az összegekből azonban a növendéknek járó katonai vagy polgári ellátás, (nevelési járulék, életjáradék, kegydíj stb.) továbbá az esetleg már élvezett más ösztöndíj le fog vonatni.

Az ösztöndíj elnyerésénél előnyt biztosít: a gyermekek nagyobb száma, a szülő keresetképessége, az a körülmény, hogy a tanuló lakóhelyén nincsen ahhoz az iskolához tartozó tanintézet, amelybe a tanuló járni kíván, az a körülmény, hogy a tanuló szülőtlen árva, végül a jobb magaviselet és a jobb tanulmányi eredmény.

Akik pályázni akarnak, azok az Országos Hadigondozó Hivatal által erre a célra kiadott űrlapokat vegyék igénybe. A pályázati kérelmet csak ilyen űrlapon lehet előterjeszteni. Ezeket az űrlapokat a polgármesteri hivatalokban (Budapest a Népjóléti Központnál, Fiumében a városi Tanácsnál) és a járási főszolgabíróknál ingyenesen adják ki. A kitöltött űrlapot a városban lakók a polgármesteri hivatalban, a községekben az illetékes vármegyei árvaszéknél nyújtják be. (Budapest a Népjóléti Központnál, Fiumében és kerületében a fumei városi tanácsnál.)

Az ösztöndíj engedélyezése iránt a 2000—1917. M. E. sz. rendelet értelmében alakított adományozó bizottság dönt. Az engedélyezéseket a Budapesti Közlönyben fogják közzétenni, s erre a napi sajtóban a közönség figyelmét felhívni. Akinek a neve a Budapesti Közlöny e közleményében nem szerepel, annak a kérelme nem teljesített. Az engedélyezett ösztöndíjat fél tanévi előleges részletekben (szeptemberben és februárban) a Pesti Hazai Első Takarékpénztár fogja postautalvánnyal a tanuló törvényes képviselőjének megküldeni. A kiutalás céljából a kellően bélyegeit, a törvényes képviselő névaláírásával, pontos lakcímével és a tanintézet vezetőségének szabályszerű igazoló záradékával ellátott nyugtát az Országos Hadigondozó Hivatalhoz (Budapest, VI., Vilmos császár ut 37. sz.) kell beküldeni.

Tanító-közgyám.

Írta: JÓKÖVY EMIL tanító, közs. közgyám.

Nem nagy ideje, rövid pár éve csak annak, hogy ha valamelyik falusi tanítót községének lakosai képviselőtestületi tagnak, vagy pláne községi közgyámnak választották meg, úgy ezt rendszeren „A tanítói állás megbecsülése” cím alatt mint eseményt újságokban, különösen tanügyi és megyei lapokban közölték.

Pedig hát ma oly természetes valami, hogy különösen kisközségekben a tanító viselje a közgyámi tisztet, hogy erről talán beszélni is fölösleges.

Aki ismeri a falusi nép életkörülményeit, az tisztában van azzal, hogy különösen a nagy világháború óta a közgyámi teendőket akármelyik atyánk fia elvégezni nem képes, sőt fogalma sincs arról, hogy tulajdonképpen mi is a teendője egy községi közgyámnak? s dolgait kénytelen legtöbbször a munkával agyon gyötört községi vagy körjegyző elvégezni.

Nem célozom jelen soraimmal a községi közgyámi teendők felsorolása, hisz „A községi gyámügyi ügyviteli szabályzat” I. fejezet, 3. cím, 13—25. §§-ai részletesen ismertetik mindazt, ami egy közgyámnak a teendője.

Hogy mégis a községi közgyámságra akarom tanítótársaim figyelmét felhívni, erre azon körülmény késett, hogy a haza védelmében elesett atyák után maradt hadiárvák erkölcsi,

szellemi s anyagi ügyeinek rendbentartását ajánljam kartársaim jóakaratu figyelmébe.

S mert tudom azt, hogy a közgyámi teendőket ma már csak ahhoz értő, a törvényeket ismerő egyén képes elvégezni, a szegény árvák iránt érzett szeretettel fejezem ki abbéli óhajomat, hogy érdeklődjenek a kisközségek tanítói az árva gyermekek családi, vagyoni körülményei iránt s vállalják szívesen a közgyámi hivatal ellátását!

Ezzel nemcsak a hadiárvák javát mozdítják elő, de segítségére lesznek e háborus világban a községi közigazgatásnak is. Hiszen köztudomású dolog, hogy községi- és körjegyzőink annyira tul vannak halmozva a háborus közigazgatás ezerféle teendőjével, hogy igazán hazafias kötelességet teljesít az az itthon levő tanító, aki szabad idejében a jegyzői irodában is kiveszi részét a közigazgatás nehéz munkájából.

Vizsgarend. A helybeli állami polgári leányiskola vizsgarendje a következő:

- Jun. 9 én d. e. 9 órától ref. és ág. ev. hittan.
- " 11-én d. e. 8 órától r. kath. és izr. hittan.
- " 11-én d. u. 3 órától tornavizsga.
- " 12-én d. e. 8 órától 11-ig I. A. osztály.
- " 12-én d. u. 3 órától 6-ig I. B. osztály.
- " 13-án d. e. 8 órától 11-ig III. osztály.
- " 13-án d. u. 3 órától 6-ig IV. osztály.
- " 14-én d. e. 8 órától 12-ig II. osztály.
- " 15-én d. u. 5 órától záróünnepély.

Záróünnepély. A helybeli áll. polgári leányiskola „Tompa Önképzőköre” folyó hó 15-én délután 5 órakor záróünnepélyt rendez, melyre ez uton hívja meg az érdeklődőket.

Műsor:

1. Himnusz. Éneklék a növendékek.
2. „Galopp brillant” Besendahtól. Zongorázza: Veres Ilona IV. o. növ.
3. Visszavárás. Irta: Keéky Endre. Szavalja: Visnyai Margit IV. oszt. növ.
4. A bárd. Éneklék a növendékek.
5. A sport lady. Előadja: Mispál Mária III. oszt. növ.
6. Költemények. Szavalja: Tóth Beilis III. oszt. növ.
7. Népdalok. Éneklék a növendékek.
8. Monológ. Irta: Farkas Imre. Előadja: Szőke Olga III. o. növ.
9. A német tengerész. Éneklék: Lengyel Malvin III. oszt. növ. Zongorán kíséri: Veres Ilona IV. oszt. növ.
10. Utolsó üzenet. Irta: Kiss Menyhért. Szavalja: Kovács Sári.
11. „Szép Ilonka.” Melodráma. Szavalja: Lévai Ilonka IV. oszt. növ. Zongorán kíséri: Matolcsy Klára IV. oszt. növ.
12. „Hexentanz” E. Halstól. Zongorán előadják: Baltazár Erzsébet és Gyürky Sári IV. oszt. növ.
13. Jutalom kiosztás.
14. Búcsú beszéd. Tartja: Matolcsy Klára önképzőköri elnök.
15. Tanév bezárása.
16. Szózat. Éneklék a növendékek.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati közs. iparos tanoncz iskolában a 1917—18-dik tanévi évvizsgák f. évi junius hó 16-án délután 2 órától 5-ig, a helybeli áll. el. fiúiskola helyiségében fognak megtartatni, melyre van szerencsém a m. t. szülőket, iparos mestereket és az érdeklődő tanügybarátokat tisztelettel meghívni.

Rimaszombat, 1918. junius 7.

Törköly József, igazgató.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. Putnoky Mórincz főispán csütörtökön Rimaszombatba érkezett.

Aronffy J., a paulai Szent Vincze rend magyarországi tartományi főnöke f. hó 6-án városunkba érkezett a közkörházi ápolónők szokásos hivatalos meglátogatása céljából.

Gyászmlése. A helybeli róm. kath. templomban f. hó 7-ikén gyászistentiszteletet tartott Szeman Endre pápai prelátus a két év előtt elhunyt dr. Löcherer Tamás kórh. igazgató főorvos emlékére.

Egyházi gyűlés. A tiszáninneri ref. egyházkerület f. hó 4-ikén Miskolcra tartotta tavaszi közgyűlését, melyen Csínke István helybeli lelkész is résztvett.

Kitüntetések. A király az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismerésül a rozsnói származású Pasteriner Dezső népfőlkelő főhadnagynak, a földművelésügyi minisztérium kir. főmérnökének, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta és századossá léptette elő.

A király Dusoczky Károly igazságügyminisztériumi tanácsosnak, akit a vármegyénkbeli Markó családnak rokonai köteleknek fiznek, a Lipót rend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezés. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Ruber József miniszteri fogalmazót a budapesti törvényszékhez bírónak nevezte ki.

Főpásztori körlevél. Megjelent Balás Lajos rozsnói püspök folyó évi VIII. sz. főpásztori körlevele, amelyben szertartási ügyekben római határozatokat közöl. Junius 9-én országos szentségimádás lesz a békéért. A hadifoglyok érdekében iskolai gyűjtést rendel, Károly király gyermeknyaralattási ügyét is figyelembe ajánlja. Egyes házassági újabb rendelkezéseket is közöl. Utasítást ad az orgonasípok rekvirálása ügyében. Közli a papi nyugdíjgyesület s a Balás püspök betegsegélyző egyesület számadásait. Jelenti, hogy 5 végzett teológust pappá szentelt. Páva János tábori pap plebános vizsgát tett, Perényi László káplán ideiglenes nyugdíjra ment. Kalatovics Lajos Kisteryéről Karancskeszibe, Kuchta András Kazárból Kisteryéről, Ochlschlüger János Szentsimonból Kazárra, Varga István Nyustyáról Nagyszuhára, Molnár Gyula Nagyszuháról Losoncra, Znak Rezső Gölniczbányára, Tamás Lajos Tornára, Horváth Dénes Dereskre és Györfi Géza Nyustyára ment káplánnak.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Maksa János rozsnói bányabiztonsági díjnyakot jelen állomáshelyén való meghagyása mellett ideiglenes minőségű kezelővé nevezte ki.

Ifjúsági majális. A múlt héten szombaton volt a helybeli főgimn. ifjúság majálisa a szabadkai erdőben. Az élelmezési nehézségek miatt csak délben vonult ki a tanuló ifjúság tanárai vezetésével. A hűvös, szeles idő dacára sokan vettek részt a város közönségéből is a majálison és cigányzene mellett folyt a tánc este fél 9 óráig. Akkor befejezték a mulatságot és hazavonultak az erdőből.

Gondnoksági ülés. Az áll. elemi fiú és leányiskola gondnoksága f. hó 3-án dr. Kovács László elnöklésével ülést tartott, melyen Matolcsy Pál és Törköly József igazgatóknak leány és fiú iskolára vonatkozó előterjesztését tudomásul vették a hivatalos leiratokkal és átiratokkal együtt. A gondnokság az iskoláknak a várost terhelő költségvetését megállapította s az igazgatóknak az évvizsgákra vonatkozó javaslatához hozzájárult. E szerint a vallásvizsgák f. hó 9-én kezdődnek s az általános vizsgák 18—22-ig tartanak. A gondnokság örömmel vette tudomásul, hogy néh. Boczkó Dániel az elemi fiú és leányiskoláknak 1000—1000 koronás alapítványt hagyományozott végrendeletileg.

Nyugdíjintézeteki ülés. A rimaszombati ált. ipartestület nyugdíjgyesülete f. hó 2-án id. Rábely Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy Boczkó Dániel és neje a nyugdíjgyesület részére 500 koronás hagyományt biztosítottak. A választmány elhatározta Záborszky Klema tagnak f. évi junius hó 1-től való nyugdíjazását és özv. Tóth Istvánné részére férje után öt megillető nyugdíjának junius hó 1-től való folyósítását. Egy új tag is felvételre s ezzel az ülést véget ért.

Konzervgyári közgyűlés. A rimaszombati Konzervgyár részvénytársaság — városunk ezen őriási méretűben fejlődő nagyüzemi vállalata — mint lapunk más helyén olvasható, f. hó 18-án kedden délután 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Rimaszombati Takarékpénztár tanácstermében. — A mérleg szerint a kitünő vezetés mellett és nagy apparátussal működő vállalat tiszta nyeresége a múlt évről áthozott 35813 kor. 27 fillérrel együtt 448159 kor. 96 fillér.

A Péter-Pál napi gyűjtés, mely a vöröskereszt nemes czéljait lesz hivatva szolgálni, mint megirtuk délután és este nagyszabású kerti ünnepség keretében lesz megtartva a városkertben. Az ünnepség rendező bizottsága már kedves programot állított össze, melyet részletesen fogunk legközelebb ismertetni. Az ünnepségnek mindenestre a legérdekesebb része lesz a délutáni gyermek mesejáték, mely a városkertben felállítandó szabad színpadon fog lefolyni s amely eredeti és művészi meglepetéseket ígér. A mesejáték rendezője ezuttal kéri fel mindazokat a szülőket, kik gyermeküket a mesejátékban szerepeltetni kívánják s akik bármiféle jelmezzel rendelkeznek, vagy jelmez készíttetésére hajlandók, hogy jelentkezzenek Tóth Béláné vagy Lengyel Ivánné urasszonyoknál. A mesejáték keretében több tündér szereplése is szükséges, a tündérek megszemélyesítésére vállalkozó fehérruhás leányok szintén ott jelentkezzenek. Végül arra is felkéri a rendezőség a bicikliző fiatalságot, hogy egy biciklikorzó rendezése végett az említett rendezőknél jelentkezni szívesek legyenek. Akiknek felesleges lampion készletük van, az a jótékony célra való tekintettel küldje az esti lampionos ünnepély céljaira lampionjait Tóth Béláné urasszonyhoz.

A vármegyei hadisegély felszólamlási bizottság e hó 4-én és 7-én tartott ülést a vármegyeháza kistermében s több mint 200 felebbezést intézett el.

Közigazgatási érdekképviselet. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete nagyfontosságú alapszabálymódosítást eszközölt és mint Vármegyei Országos Közigazgatási Egyesület fog mint a közigazgatás érdekképviselete működni s tagjai sorába felveszi a törvényhatóságokat, városokat, községeket s a törvényhatósági bizottsági és képviselőtestületi tagokat is. Dr. Fornet Gyula alispán a rekonstruált egyesület támogatására felhívta a közigazgatási tisztviselőket s a városokat és községeket s felkérte a megyebizottsági tagokat.

Gyermeknyaralattás. A Károly király gyermeknyaralattásának ügye iránt mind szélesebb körökben nyilvánul meg az érdeklődés, s különösen azóta, mióta a liszt-, zsír- és cukorellátás kilátásba helyeztetett, mindinkább szaporodik a vendéggyermek gondozását magukra vállalók száma. Az itteni gyermekmenhely körzetébe tartozó helyekről a jelentkezések folyamatosan vannak s dr. Heinrich Béla igazgatófőorvos ez ügyben a lefolyt héten Losoncra és Balassagyarmatra is járt, s már eddig a körzetre kijelölt kontingens felének elhelyezése van biztosítva.

Turisztika. A miskolci „Természetbarátok Turistaegyesülete” junius 29-én a dobosinai jégbarlanghoz s Krasznahorkaváraljára rendez kirándulást. A költség a háborus viszonyokhoz szabott: egy napi élelem, vasuti jegy és barlangi belépődíjjal együtt 35—40 korona. A mai viszonyok közt nem is nagyon drága.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy kisk. Deutsch Gyula zubogyi születésű kuantapolczi lakos, középiskolai tanuló családi nevét „Darvas”-ra változtathassa.

Érettségi vizsgálatok. A múlt szerdán, junius 5-én volt a helybeli főgimnáziumban az évvégi érettségi Medveczky Sándor elnökle alatt, a kormányt dr. Osváth Gyula képviselte, az igazgatótanácsot Simon Mihály. 9 tanuló tett egész érettségit, 2 pedig javított. Az egész érettségi 8-nak sikerült, a javítás egynek. 3 jelesen ért, u. m.: Kathona Margit, Marikovszky Elza és Musotter Aranka, 2 jól, a többi egyszerűen ért, 2 pedig szeptemberben javítóra jön.

Igazgatóválasztmányi ülés. A Gömörkishontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányja junius hó 10-én hétfőn délután fél 2 órakor Rimaszombatban, a vármegyeháza kisebbik tanácstermében gyűlést tart.

Lovas- és kerti ünnepély. Budapesten a Ludovika Akadémia parkjában e héten fényes sikerű lovas- és kertiünnepélyt rendeztek az első honvédhuzár ezred rokkant, özvegy és árvaalapja javára. Az ünnepélyen a lovas díjugratásban Luzénszky Livia báróné, a báró Luzénszky Henrikné bájos leánya is részt vett.

Eljegyzés. Hornbacher Frigyes máv. fő-ellenőr és neje szül. Szoyka Mariska leányát Iczát a múlt hó 26-án Rozsnyón eljegyezte Berács Jenő bányamérnök, tart. tűzérőhadnagy.

Eleven sakkjáték. A 9ik honvédegyalozred pótzászlóaljának tisztikara a háboruban elesett tisztek özvegyei és árvái és kis részben a kassai sakkverseny czéljaira, a sakkör támogatásával a hó 1-én Kassán nagysikerű művészestélyt rendezett, mellyel kapcsolatban élő alakokkal játszott sakkjáték is bemutatásra került. Kéler Béla Rákóczi-nyitányának elhangzása után Némethy Ferencz hegedűjátéka, Nagy Magda és dr. Székelybidy Ferencz éneke, Nagy Magda és Sziklay Ferencz tánczkettőse következett, majd Feszil Sárika a tavasz tánczot mutatta be. Az est fénypontjává szolgáló eleven sakkjáték a Csigorin (az 1896. évi budapesti verseny első díjasa) és Schiffers híres orosz mesterek között 1896. évben játszott és a pétervári velodromban élő alakokkal bemutatott játéka után Vécsey Özséb dr., a sakkör titkára által volt összeállítva. Az élőjáték zenéjét Záborszky Miklós főhadnagy, a sakkjátékot kísérendő Hets Ödön százados szerezték. A tánczlepkéket Révész Jenő hadnagy tanította be. Hets volt dirigense egyszersmind a honvédezenekarnak. A sakkjátéknál Hedry Lőrincz és Rónay András a királyok, Schell Lujza és Duka Karola bárónők a királynők szerepét töltötték be. A többi sakkalakok és az élőképek szereplői szintén Kassa előkelő hölgyeiből voltak kiválogatva. A játékműt világos részről Polinszky Kató, sötét részről Hedry Eszter vezették. Az élő sakkot Radosné Bock Hilda művészi éneke, Boros Géza kuplói és a Chikagói opera volt primaballerinájának, Hudák Lucziának tüneményes ballatszámát követték. A zongorakíséretet Fliegel J. zongoraművész szolgáltatta. Hets Ödön volt a conferencier. Az előadás, a magas helyárak daczára, a közönség tömeges részvétele mellett, a jótékonyczokra több mint 10000 korona tiszta jövedelemmel járt, melyet még növelt az egész műsornak a hó 3-án történt megismétlése.

Üvedamulatság. A szokásos nyári mulatság a helybeli „Gizella” kisedővő intézet f. hó 9-én vasárnap délután 4 órakor az intézet saját helyiségében tartja. Belépti-díj: felnőtteknek 1 kor., gyermekeknek 60 fillér.

Halálozások. legendi és radwányi Radvány István kir. tan. a miskolczi kereskedelmi és iparkamara volt elnöke s a borsod-miskolczi gőzmalom volt igazgatója, kit vármegyénkhez is rekoni összekötések fűztek, f. hó 2-án Miskolczon 86 éves korában elhunyt. Halála széles körökben keltett őszinte részvétet, mert az elhunyt az ország kiváló közigazgatási és kereskedelmi előkelőségei között foglalt helyet s egyházi és társadalmi téren is élénk és közhasznú tevékenységet fejtett ki. F. hó 5-ikén nagy részvét mellett temették el Miskolczon az elhunytat, kit kiterjedt előkelő család gyászol. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara külön gyászjelentést adott alapítója, elnöke és 35 éven át tisztelettel és szeretettel övezett vezére elhunytáról. Életrajzi adataiból közöljük, hogy Rozsnyón született, középiskolai tanulmányát ott végezte, a kereskedelmi iskoláit pedig Budapesten és Bécsben. Kereskedelmi, majd kir. tanácsos lett, megkapta a Ferencz József-rendet, majd a III. oszt. vaskoronarendet.

Királylehotai Lehotzky Jolán, özv. királylehotai Lehotzky Istvánné szül. Kálniczky Ilona leánya f. hó 2-án 22 éves korában Budapesten elhunyt. Kiterjedt család gyászolja a korán elhunyt bájos és szeretetreméltó leányt, kinek temetése f. hó 4-én Budapesten nagy részvét mellett ment végbe.

Komlóssy Anna — a Komlóssy István anyakönyvvezető nővére — f. hó 4-én 28 éves korában városunkban elhunyt. F. hó 6-án temették nagy részvét mellett.

Adomány. A Gömörmegyei Nép- és Iparbank 50 koronát adományozott az izr. négyzetnek. A nemeslelkű adományozóknak ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Csapágy-fém és forrasztó-ón. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben közli, hogy a csapágy fém elosztásával vármegyénkben egyelőre a helybeli Braun Zsigmond czéget bizta meg.

Alispáni intézkedés az orosz hadifoglyok szökése ellen. Az a körülmény, hogy az orosz hadifoglyok az utóbbi időben mind sürűbben hagyják el önkényesen munkahelyeiket s csoportokban összeverődve barárgolnak s veszélyeztetik a személy- és vagyonbiztonságokat, s a múlt számunkban közölt uzapanyiti rablógyilkosság eseményei is arra indították dr. Fornet Gyula alispánt, hogy erélyes rendszabályokat léptessen életbe. Az alispán ezen a közbiztonságra nézve veszélyes állapotok megszüntetése érdekében a szökött hadifoglyok összefogdosását és a hadifoglytáborokba való bekísérését határozta el s erre a czélra a vármegyebeli esendőrségnek 200 főnyi legénységgel való megerősítését kérte. De tekintettel arra, hogy a vármegyebeli lakosság a hadifoglyok szökését élelmi cikkek nyújtásával, szállítás adással és az út megmutatásával elősegíti, figyelmezteti a lakosságot, hogy ezen cselekménye súlyos büntetést involvál s a büntetőtörvénykönyvbe, sőt a katonai büntetőtörvénykönyvbe is ütközik. Figyelmezteti az alispán arra is a gazdákat, hogy a kiadott hadifoglyoknak ígérettel való elcsábítása szintén büntetendő cselekményt képez.

„A Gömöri gazda” legújabb száma. A vármegyeyi gazdasági egyesületnek újjászervezett hivatalos lapja „A Gömöri gazda” az elmúlt héten dus és a „gazdaközönségre” nézve nagyértékű tartalommal jelent meg. A Fodor Jenő és Gál István szerkesztésében megjelenő ezen lappéldány nívós vezércikkben foglalja a gömöri közigazgatásnak és a gazdátársadalomnak harmonikus viszonyával, részletes tudósítást ad az egyesület áruszövetkezetének alakulásáról, cikkben számol be a gazdasági ismereteknek a népiiskolákban való tanítását elrendelő intézkedésekről, az állatszámolásnak vármegyénkbeli eredményéről, ismerteti a gazdaközönséggel a cseplési szén és benzín beszerezhetőségének módjait, a mezőgazdasági munkások között kiosztandó dehány és a gazdasági szesz szétosztására vonatkozó intézkedéseket. Hír rovata élénk és érdekes.

Fagy az egész megyében. Junius hónapban száz évben talán egyszer szokott fagni, ez a ritka csapás érte most városunk és megyénk területét. 5-én virradóra elfagytak a szép reményre jogosító kapásnövények, így érte több helyen a virágzásban levő bazát is. A kár igen nagy és az előrehaladt idő miatt már nem igen pótolható. Evvel kapcsolatban tudomásra hozzuk, hogy vármegyénk alispánja sürgős fölterjesztést intézett a földmivelési miniszterhez, hogy az elfagyott burgonya, bab és kukoricza pótlására vetőmagot utaljon ki.

A pokorági szenttelepről. Mint lapunkban jeleztük, a szomszédos Felsőpokorági határában a kutatók barnaszén nyomára akadtak. Városunk polgármestere érdeklődően a közönségben talált szén iránt, meghívatta Budapestről Schréter Zoltán geológus, szénbányászati szakértőt, aki megvizsgálta az eddigi aknákat s az egész környéket. Vizsgálatainak eredményéről külön jelentésben fog beszámolni.

Gőzfürdőből — borpárlat készítő üzem. Ugy értesülünk, hogy a rimaszombati gőzfürdő tulajdonosa, Rácz Miklós kezdeményezésére a gőzfürdőt részvénytársasági alapon borpárlásra alkalmas üzemmé akarja átalakítani. Mindenesetre érdekes háborus gazdasági jelenség ez a terv és a borpárlat várható árszóját tekintve nem is rossz üzletnek ígérkező eszme. Mi csak azt néhezmenyeezzük az egészben, hogy Rimaszombat a terv megvalósítása esetén gőzfürdő nélkül marad s ezzel egy fontos közegészségügyi intézménye vesz kárba.

Gyárátadás. Gyürky Pál féle tiszolczi papirgyár Tiszolcz, ezen régi — 1847-ben alapított vállalat — mint értesülünk, David Károly budapesti nagyvállalat r.-t. tulajdonába ment át. A gyár terjeszkedése s nagyobb szabású építkezés keresztülvitele csak a háboru utáni időre van tervbe véve. Az üzemet továbbra is a volt tulajdonosnő: Gyürky Pálné fogja vezetni.

Nyugtázás. A Vörös Kereszt czéljaira vettük: Pálkovács Pálnétól Mezőtelkes 10 drb tojás, Vano Józsefné Geisztete 12 drb tojás, Tartó Jánosné Susány 5 drb tojás 1/2 liter mák. Antalik Andrásné Klenócz 10 drb tojás. Hálás köszönettel nyugtázza az **Elnökség.**

Az uzapanyiti rablótámadás ügyében a csendőrség a nyomozást a legnagyobb erélyvel folytatja. Sajnos, még eddig pozitív eredmény nincs. A megállapítható bizonyossággal, hogy az öt betörő közül a vezető a helyzettel és a viszonyokkal teljesen ismerős volt s a lakóháztól távollevő házi cselédség segítségül jövetelét megakadályozták azzal, hogy a cseléd-lakás ajtaját eltorlaszolták. Az éjjeli 11 óra után betört rablók Tepper Lajost és feleségét két lövéssel sebeztek meg s elvittek 5000 korona készpénzt s mintegy 30000 korona értékű, közte a sértült urnó briliáns fülfüggőjét is. F. hó 3-án a kir. törvényszék vizsgálóbírája a kir. ügyésszel együtt a helyszínére kiszállott a vizsgálat czéljából.

Jótékonyaság. Az alsósziklási körjegyző az orlajtöréki ifjuság által rendezett táncmulatság jövedelmeképen 30 koronát küldött hozzánk háziözredeink katonáinak özvegyei és árvái javára.

Forgács Apolló illatszertár
kozmetikai cikkek gyári raktára
MISKOLCZ, Széchenyi-utca 62. szám alatt.
Villamos megállóhely. 5-6

Eredeti illatszerek díszes üvegekben és kímérve, szájjazék, fogkefék haj- és ruhakefék, fésűk, hajcsattok.
Podrázati cikkek: Manikür és toilette garnitúrák. Önborotva felszerelés és kítűnő pengék.
Pipere- és gyógyszerzappanok. — Hajbetétek.
Mósdó szivacsok. — Ponderek. Kézfenomítók.
Gummi különlegességek.
Kötszerek. Betegápolási és háztartási cikkek nagy választékban.
Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök.

A polgári lakosságnál levő gazdátlan katonai fegyverek, löszér, felszerelési tárgyak, ruházati cikkek beszoigálatása. A rendőrkapitányi hivatal közhírré teszi, hogy a lakosságnál levő gazdátlan katonai fegyvereket, löszert felszerelési tárgyakat és ruházati cikkekét f. évi június hó 20-áig hozzá szolgáltatásuk be, mert ezen határidőn túl polgári egyénél talált katonai tárgyak elkoboztatnak s az illetők ellen a büntényítő eljárás lesz folytatva.

E héten szerdán a „Fekete pillangó”, egy sok csinnal és ügyesen rendezett szerelmi színdarab került bemutatásra az Apolló állandó mozgóképszínházban. Ma vasárnap 1/25 kor, 1/27-kor és 1/29-kor lesz előadás s bemutatásra kerül egy szép Psilander film: „Játék a tüzzel.” Műsor: Szerda június 12. „A királynő férje” vígjáték főszerepben: Henny Porten. „Hárem rabja.” Dráma. — Június 15—16. szombat vasárnap. „Halott vallomása” detektív dráma. — Június 22—23. szombat vasárnap. „Milliók a föld alatt” látványos történet.

Nyilt-tér.

A rimaszombati kir. járásbírószágtól!

Ö Felsége a király nevében!

B. 2385/3.—1917. szám — A rimaszombati kir. járásbírószágtól mint büntető bíróság rágalmasz vétsége miatt: Barák István ellen indított büntényben a főmagánvádló vádja felett Smál Gyula kir. járásbíró és Gilk Ferencz jegyzőkönyvvezető részvételével dr. Loránd ú. j. magánvádló képviselője és a szabadiában levő vádlott jelenlétében Rimaszombatan, 1917. évi deczember hó 17-ik napján megtartott nyilvános tárgyalás napján, a vád és a védelem meghallgatása után, meghozta a következő

ítéletet:

Barák István vádlott 53 éves, róm. kath. vallású, érekeujvári születésű, klenóczai lakos, magyar állampolgár, katona nem volt, vagyontalan, nyugalmazott tanító bűnös az 1914. évi XLI. t.-cz. 1. §-ába ütköző rágalmasz vétsége-

ben, melyet úgy követett el, hogy a Koléner Jenőné szül. Zimann Ilona főmagánvádlóhoz intézett levelező-lapon a főmagánvádlóról azt állította, hogy a Nővérem asztalkájának eltulajdonításával teljes joggal vádolta meg, s hogy: Egyben közlöm magával, hogy a becsületsértés tárgyalása alkalmával megírtam a kir. járásbírósnak, hogy magát az ügyet ismerik, mindaddig annak tartásuk, ami miatt én elítéltem. A kir. járásbírósnak ezért Barák István vádlót az 1914. évi XLI. t. cz. 3. § a alapján 8 (nyolcz) napi fogház mint főbüntetésre, ezenfelül husz (20) korona pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre ítéli. A pénzbüntetés behajthatatlansága esetére a Btk. 533/a. alapján kettő (2) napi fogházra kell átváltotatni. A szabadságvesztés büntetést megkezdésének napjától kell számítani. — A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a rimaszombati kir. járásbírósnak vezetőjénél az 1892: XXVII. t. cz. 3. § ában meghatározott célra megfizetni. A vádlott a B. p. 480. § a értelmében köteles az ezután felmerülő büntető költséget az államkincstárnak megteríteni; de a költségeket a kir. járásbírósnak az 1890. XLIII. t. cz. 4. § a alapján egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítja.

Köteles a vádlott a Bp. 489. § a értelmében Koléner Jenőné szül. Zimann Ilona főmagánvádlónak 41 korona 50 fillért ügyvédi képviselői költség fejében az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

Az ügyvédi díj fejében a Bp. 485. § a alapján dr. Baksay Dezso részére főmagánvádlóval szemben 41 kor. 50 fillért állapít meg. Kötelezi vádlottat az 1914. évi XLI. t. cz. 28. § a, illetve az 1914. évi XIV. t. cz. 43. § a értelmében arra, hogy a jelen ítéletet egész terjedelmében 30 nap alatt közzétegye a „Gömör-Kishont” cz. Rimaszombai megjelenő hatilapban, egyben feljogosítja főmagánvádlót, hogy amennyiben a vádlott ezen kötelezettségének eleget nem tette, további 30 nap alatt vádlott költségére közzétételtesse.

Az ítélet jogerő után Gömör-Kishontvármegye Tanfelügyelőségével közölni rendeli. Az 1908. évi XXXVI. t. cz. 4. § a alapján a vádlott ellen a rimaszombati kir. járásbírósnak mint büntető bíróságnak által 1917. szeptember hó 11-én B. 1587/2. szám alatt hozott 3 évi próbaidőre felfüggesztett marasztaló ítélet végrehajtása iránt, a nevezett kir. járásbírósnak az ítélet jogerőre emelkedése után megkeresi.

Indokolás:

Barák István vádlott beismerte, hogy a feljelentéshez csatolt Koléner Jenőné szül. Zimann Ilona nevére címzett és saját aláírásával ellátott ajánlott levelező lapot ő intézte a főmagánvádlóhoz. A főmagánvádló által panasz tárgyává tett levelező-lap tartalmából a kir. járásbírósnak a következő kifejezéseket találta sérelmesnek: „Mivel a becsületsértés vagy inkább rágalmozás vádja nem engem, hanem nővéremet, ki magát egy évvel ezelőtt óvodája asztalkájának eltulajdonításával teljes joggal megvádolta”; továbbá: „Egyben közlöm magával, hogy becsületsértés tárgyalása napján megírtam a kir. járásbírósnak, hogy magát az ügyet ismerők mindaddig annak tartásuk, ami miatt én elítéltem, míg a vád alól megfelelő vizsgálattal nem tisztázta magát. A levelező lap tartalmának ezen mindkét részlete megállapítja az 1914. évi XLI. t. cz. 1. § ában körülírt rágalmozás vétségének tényálladékát, mert vádlott azon kifejezéssel, hogy nővére az óvodai asztalkájának eltulajdonításával teljes joggal vádolta meg, határozottan állítja, hogy a lopást tényleg főmagánvádló követte el, már pedig ezen állított tény valódisága esetén alkalmas arra, hogy főmagánvádló ellen büntető eljárás tétessék folyamatba, a második részben pedig azt állítja főmagánvádlóról, hogy az ügyet ismerők magát mindaddig annak tartásuk, ami miatt ő (a vádlott) elítéltem, mint-hogy pedig a főmagánvádló sérelmére elkövetett becsületsértés vétsége miatt azért ítéltetett el, mert őt ugyancsak levelező lapon tolvajnak nevezte, az pedig valóság esetén főmagánvádlót közmegejtésnek tenné ki, kétséget nem szenved, hogy vádlott szándéka határozottan rágalmozásra irányult, mert vádlott a tárgyalás során ismételtén kijelentette, hogy főmagánvádló

a kérdéses asztalkát nővérétől eltulajdonította, holott maga is elismeri, hogy azon asztalka a nővére tulajdonát sohasem képezte, hanem az ezen óvoda hivatalos felszereléséhez tartozott, melyben vádlott nővére és a főmagánvádló együtt voltak alkalmazva mint óvónők, a főmagánvádló a kérdéses asztalkát a természetben bírt hivatalos lakásban használta.

Ezen tényállás mellett a bíróság a vádlott által megkísérelt valódiság bizonyítását mellőzte, mert eltekintve attól, hogy ezuttal az 1914. évi XLI. t. cz. 13. § ának 1. pontja értelmében helyt sem foghat, a vádlott a nővérét hívta fel tanuként, kiről elismerte, hogy elmebetegség miatt lett nyugdíjazva s így vallomásától ez okból eredmény várható nem volt. A büntetés kiszabását illetően a bíróság az 1914. évi XLI. t. cz. 3. § a alapján a rendelkező részben kitett fogházbüntetést alkalmazta főbüntetésként és a pénzbüntetést mint mellékbüntetést, mert a vádlott terhére eső azon körülményekkel szemben, hogy a levelező-lapon elkövetett sértést megismételte daczára annak, hogy hasonló ténye miatt alig pár hete el lett ítélve s a büntetés felfüggesztése alkalmával bírói felügyeletben részesült tekintetben, hogy büncselekmény elkövetésétől tartózkodjék s mint tanítói oklevéllel bíró egyén kellő intelligenciával is bíró tekintetben, hogy cselekményének következményét felismerje, enyhítő körülmény egyáltalán megállapítható nem volt, mert beismerése, miután a büncselekmény terhére enélkül is meg lett volna állapítható, különösebb méltánylást nem érdemel. A vádlott által tanukul felhívott Bihary Géza és Engler Sámuel kihallgatása azért mellőztetett, mert az ezekkel bizonyítani kívánt azon tény, hogy főmagánvádlót vádlott nővére tolvajnak nevezte, ezen ügyben fontossággal nem bír.

Az ítélet egyéb intézkedései a rendelkező részben felhívott törvényszakaszokon alapulnak. Rimaszombat, 1917. évi december hó 17-én.

Smál s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:
Fälöp, tisztviselel.

**Rimaszombat rend. tan. városban
a havi állatvásár
folyó év junius hó 12-én (szerdán)
fog megtartatni. — Vészmertes helyekről
mindentéle állat felhajtható.**

Meghívó.

A Rimaszécsi Takarékpénztár R.-T.

**a folyó évi junius hó 23-ik napján, vasárnap délután 3 órakor
:: az intézet tanácstermében ::**

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Rimaszécs, 1918. évi junius hó 8 án.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A 140000 kor. részvénytőkének 300000 koronára való felemelése.
2. Az alapszabályok 6. és 15. §-ának módosítása.
3. 2 igazgatósági tag és 1 elnök igazgató választása.

Uj vadászdrilling kézimunka különleges-ség lölappal 800 koronáért eladó.

Srétcsövek: mindkettő Cal 24, Sigott-féle Drall-Riffle-furás, különösen durva srétnek és paradox golyónak alkalmas. — **Golyócső:** Express S. S. 6'6 mm. nikelmantel nyitott hegygyel, mind füstnélküli porral belöve és egy Sauer u. Sohr-féle 20 kalibertü dupla csövü (Krupp-csővekkel) füstnélküli pornak igen jó horderejtü srétes fegyver 500 koronáért eladó. Minden fegyverhez kész municzió külön és méltányos áron kapható:

**WOHANKA A. huszárszázadosnál
KASSA, Klobusiczky-köru 21.**

Himzőelőnyomdába leány felvétetik.

Egy jó családból való leányka himzőelőnyomdához **Szoyka Pál** üzletében azonnali belépésre alkalmazást nyerhet. — Levélbeli ajánlatok kéretnek.

Hirdetmény.

Folyó évi julius hó 1-étől az intézetünknel elhelyezett állandó betétek után 3¹/₂%, ideiglenes betétek után . . . 3% kamatot térítünk meg.

RIMASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Harisnyák!

Van szerencsém értesíteni Rimaszombat város és a vidék intelligens közönségét, hogy egy **elsőrangu harisnyajavító intézet** részére a **gyűjtőtelepet átvetttem.**

Ma, midőn egy pár uj harisnya 40 koronába kerül, ócska harisnyát megjavítunk **1 korona 60 fillérért.**

A harisnyák oly tökéletesek, hogy félcezipőbe is hordhatók.

Szives pártfogást kérve.

Bővebb felvilágosítással szolgál Rimaszombatban, Rákóczy utca 8-ik szám alatt

Bandzi Gyuláné.

Haszonfa eladás.

193. sz. — **Rozsnyó** r. t. város eladja a várostól 4 km. távolra eső vágásterületén az 1917. évben termelt 208 m³ tölgy, 107 m³ lucz, 58 m³ erdei fenyő 12 czentiméternel vastagabb száltáját és 65 darab 10 czentiméternel vékonyabb luczfenyő rud faanyagát zárt írásbeli versenytárgyaláson. Bantpénz 2000 kor., mely a városi pénztárba teendő le s az erről szóló elismervény az ajánlathoz melléklendő. A tintával irt s lepecsételt ajánlatok **1918. évi junius hó 15-ik napjának déli 12 órájáig** a polgármesteri hivatalba adhatók be. — Részletes eladási feltételek ugyanott, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Utó- vagy szabálytalan ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Rozsnyón, 1918. évi junius hó 4-én.

Dr. Pósch József,
polgármester.

Árverési hirdetmény

1067. sz. — **Nyustya** község tulajdonát képező **vendéglő és szálloda** 1919. évi január hó 1-től kezdődő 6 (hat) egymásután következő évre Nyustyán, a község házánál tolyó évi **augusztus hó 1-én** délelőtt fél 12 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 2500 korona.

Árverési feltételek Nyustya község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nyustyán, 1918. május 27.

Valkó Artur, **Zéti István,**
körjegyző. 2—3 bíró.

Ajánlkozás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy mindenféle uj

ácsmunkálatokat,

valamint javításokat is mérsékelt árban — pontosan és kifogástalanul elkészítve, ugy vidéken mint helyben — telvállalok.

Szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlva, a n. é. közönség szives pártfogását kéri

Jávorszky József

8—8 ács-iparos,
Rimaszombat, Tompa-utca 32. sz.

Meghívó

A RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZV. TÁRS.-NAK

folyó évi junius hó 18-án kedden délután 6 órakor

a Rimaszombati Takarékpénztár tanácstermében tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE.

A napirend tárgyai:

1. Az Igazgatóság jelentése az 1917—18. üzleti évről.
2. Az Igazgatóság számadásai és indítványok a mérleg megállapítása és a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.

5. A sorrend szerint kilépő 4 igazgatósági tag, az elhalálozás folytán megüresedett 1 igazgatósági tag és az alapszabályok 18. §-a értelmében még 2 új igazgatósági tag helyének betöltése.

6. A kilépő 5 felügyelő bizottsági tag helyének betöltése.

Rimaszombat, 1918. junius hó 6-án.

Az Igazgatóság.

Az alapszabályok 13. §-a értelmében felkéretnek a t. részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket, vagy a részvényeket pótló ideiglenes elismervényeket a Rimaszombati Takarékpénztárnál Rimaszombatban, vagy a Pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten legalább 2 nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni szíveskedjenek.

Vagyonomérleg 1918. márczius 31-én.

VAGYON	Korona	Fill.	TEHER	Korona	Fill.
Gyártelep és berendezés	1465382	—	Részvénytőke	1000000	—
Értékpapír	210040	—	Tartalékalap	1020000	—
Pénztár	7389	49	Nyugdíjalap	35798	60
Adósok	1790778	67	Értécsökkenési tartalékalap	165967	50
Árukészlet	1727642	93	Rekonstrukciós alap	125500	—
			Adótartalék	300000	—
			Hitelezők	2080953	80
			Fel nem vett osztalék	188	—
			Átmeneti számláról	24665	23
			Nyereség-veszteség számlától mult évi nyereség áthozat 35813'27		
			1917—18. évi tiszta nyereség 412346'69	448159	96
	5201233	09		5201233	09

Nyereség-veszteség számla 1918. márczius 31-én.

KIADÁS	Korona	Fill.	BEVÉTEL	Korona	Fill.
Tisztviselők fizetése és lakbér	51757	22	Nyereség áthozat mult évről	35813	27
Üzemköltségek	302071	09	Áru számlától	1404335	89
Általános költségek	499402	79	Értékpapír kamat	7785	—
Leírások értécsökkenési tartalékalapra	146543	10			
Mérlegszámlának m. évi nyereségáthozat 35813'27					
1917—18. évi tiszta nyereség 412346'69	448159	96			
	1447934	16		1447934	16

Sichert Károly s. k., vezérigazgató.

A könyvelésért: Vlád Gusztáv s. k., főkönyvelő.

Az Igazgatóság:

Dr. Kovács László s. k., ig. elnök. Dr. Szabó Károly s. k., ig. alelnök. Lukács Géza s. k., Szabó Elemér s. k., Fényes Sándor s. k.,
Dr. Kármán Aladár s. k., Dr. Meskó Miklós s. k., Baksay József s. k., Stern Samu s. k., Leicht Zsigmond s. k., Pusch Konrád s. k.,
Balla Géza s. k., Dr. Baksay Dezső s. k.

Alulírt felügyelő-bizottság jelentjük, hogy a kereskedelmi törvény által előírt köteleinkhez hiven a részvénytársaság könyveit és zárszámadásait és a pontos és részletes leltár alapján egybeállított mérleg, nyereség és veszteség számlát átvizsgáltuk, azt a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találván, hitelesítettük.

A részvénytársaság vagyonát úgy cselekvő, mint szenvedő tételeiben hiven feltüntető mérleget, nyereség-veszteség számlát a t. Közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Rimaszombat, 1918. évi junius 3-án.

A Felügyelő-bizottság:

Perecz Samu s. k., elnök. Eperjessy József s. k., Deutsch Endre s. k., Tóth Béla s. k., Csillag István s. k.